

Undersøgelse af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering samt støtte fra Beredskabsstyrelsens værnepligtige

---

1. Baggrund

Det fremgår af Aftale om forsvarsområdet 2018-2023, indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre januar 2018, at der skal *"igangsættes en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber. Arbejdet forventes færdiggjort i 2019. Det analyseres i den forbindelse, om værnepligtige i det statslige redningsberedskab kan støtte relevante kommunale beredskaber i forbindelse med værnepligten. Kommissorium herfor forelægges forligskredsen til godkendelse"*.

2. Opdrag

Undersøgelsens fokus

Undersøgelsen skal fokusere på to forhold:

1. De kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering
2. Om værnepligtige i Beredskabsstyrelsen kan støtte relevante kommunale redningsberedskaber i forbindelse med værnepligten

Ad 1. Robusthed og dimensionering

Der ønskes en undersøgelse af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering.

Undersøgelsen skal afdække baggrunden for den aktuelle dimensionering af kapaciteterne i de kommunale redningsberedskaber, herunder hvorledes der er taget højde for lokale risici, fremtidige klimaudfordringer og håndtering af større ulykker og katastrofer, særligt i forhold til støtte fra kapaciteter udefra (fx andre kommuner, øvrige civile aktører, Beredskabsstyrelsen m.fl.). Årsagerne til eventuelle forskelle i dimensioneringen skal således afdækkes. I denne del af undersøgelsen inddrages bl.a. Beredskabsstyrelsens udtalelser over kommunernes planer for den risikobaserede dimensionering samt kommunernes behandling af disse udtalelser.

Det kortlægges, hvordan de kommunale redningsberedskaber i perioden 2016-2018 har arbejdet med den borgerrettede brandforebyggelse.

Det skal endvidere kortlægges, hvordan de kommunale redningsberedskabers indsats har udviklet sig over en 10-årig periode. Denne del af undersøgelsen gennemføres med udgangspunkt i data for de kommunale redningsberedskabers indsats fra redningsberedskabets online dataregistrerings- og indberetningssystem (ODIN), herunder med udgangspunkt i antallet og karakteren af udrykninger på tværs af de kommunale redningsberedskaber og inden for de kommunale redningsberedskaber over tid.

Samtidig skal det kortlægges, i hvilket omfang de kommunale redningsberedskaber i perioden 2016-2018 har tilkaldt assisterende kapaciteter udefra (fra andre kommuner, Beredkabsstyrelsen, kapaciteter i civilsamfundet m.fl.), til hvilke beredskabsmæssige opgaver, samt i hvilket omfang kommunernes anmodninger om assisterende kapaciteter er blevet imødekommet.

På den baggrund skal der beskrives 'best practice' på området, og der skal afsøges forslag til, hvordan de kommunale redningsberedskabers indsats i nødvendigt omfang kan gøres mere robust, bl.a. gennem en forbedret udnyttelse af samfundets samlede ressourcer, herunder Beredkabsstyrelsens kapaciteter.

Der ønskes i den forbindelse konkrete forslag til følgende:

- hvorledes Beredkabsstyrelsen kan bidrage til at aflaste de kommunale redningsberedskaber i forhold til løsning af daglige hændelser under inddragelse af erfaringerne fra samarbejdet mellem Bornholms Regionskommune og Beredkabsstyrelsen
- hvorledes der kan ske en tættere inddragelse af de kommunale redningsberedskaber i udviklingen af Beredkabsstyrelsens kapaciteter, materiel mv., så de kommunale behov tilgodeses bedst muligt,
- hvorledes kapaciteter fra hele Forsvarsministeriets område mere systematisk kan inddrages til støtte for de kommunale redningsberedskaber ved ekstraordinære hændelser samt
- hvorledes det løbende samarbejde mellem staten og kommunerne om udvikling og drift af det samlede redningsberedskab kan forbedres.

Ad 2. Støtte fra Beredkabsstyrelsens værnepligtige

Der ønskes en analyse af, hvorvidt Beredkabsstyrelsens værnepligtige kan støtte i relevante kommunale redningsberedskaber i forbindelse med værnepligten.

Analysen gennemføres med udgangspunkt i forskellige modeller for mulig støtte. For hver model beskrives fordele og evt. ulemper, samt om modellerne er relevante for forskellige typer af kommunale redningsberedskaber. Modellerne udarbejdes med udgangspunkt i den nuværende værnepligtsuddannelse.

Det fremgår af Aftale om forsvarsområdet 2018-2023, at "*Det statslige redningsberedskabs operative robusthed styrkes med ca. 125 ekstra værnepligtige og ekstra befalingsmænd. Desuden tilføres yderligere 25 mio. kr. til styrket krisestyringskapacitet og anskaffelse af materiel, fx til forureningsbekæmpelse eller imødegåelse af naturkatastrofer. Materiellet vil også kunne nyttiggøres i Grønland og på Færøerne, såfremt Selvstyret eller Landsstyret anmoder om assistance. Mulighederne for at øge rekrutteringen til de statslige og kommunale beredskaber af værnepligtige efter endt værnepligt i det statslige redningsberedskab forfølges.*"

Det skal i den forbindelse sikres:

- at modellerne understøtter ambitionen om at øge rekrutteringen til Beredkabsstyrelsen og de kommunale beredskaber efter endt værnepligt,
- at de værnepligtige fastholder samme uddannelsesniveau som redningsspecialister,
- at en evt. støtte fra Beredkabsstyrelsens værnepligtige ikke udhuler Beredkabsstyrelsens operative kapacitet eller robusthed, herunder den styrkelse af

kapaciteten og robustheden, der følger af Aftale på forsvarsområdet 2018-2023 af januar 2018.

På baggrund af undersøgelsen afdækkes konkrete forslag til, om – og i givet fald hvordan – Beredskabsstyrelsens værnepligtige yderligere kan støtte de kommunale redningsberedskaber.

3. Afgrænsning og begrebsafklaring

Undersøgelsen vedrører det kommunale redningsberedskabs lovbundne opgaver, tilrettelæggelse og praksis. Andre aktørers kapaciteter, organisering mv., herunder Beredskabsstyrelsen, inddrages i det omfang, det er relevant for at belyse ovenstående spørgsmål.

Undersøgelsen gennemføres inden for rammerne af det samlede eksisterende redningsberedskab og har således ikke til formål at ændre ved den overordnede opgave-, ansvars- og kompetencefordeling på området. Undersøgelsen vedrører endvidere ikke fordelingen af udgifter til redningsberedskabet mellem kommune og stat.

Undersøgelsen af de kommunale redningsberedskabers dimensionering omfatter primært perioden 2016-2018, hvor den nuværende struktur på det kommunale område har været gældende. Kortlægningen i de kommunale redningsberedskabers indsatser ser på en 10-årig periode for at give et dækkende billede af de langsigtede tendenser samt de ekstraordinære hændelser, fx oversvømmelser, orkaner og store industriulykker.

Ved '*dimensionering*' forstås de kapaciteter, som de kommunale redningsberedskaber råder over, som kan anvendes i beredskabets forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats i forhold til skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger.¹

Ved '*robusthed*' forstås de kommunale redningsberedskabers evne til at håndtere daglige hændelser og større ulykker og katastrofer, tilkalde og indsætte assisterende kapaciteter udefra samt reetablere beredskabet, så responstiden i videst mulige omfang fastholdes.

4. Undersøgelsens udførelse og organisering

Analyserne af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering samt støtte fra Beredskabsstyrelsens værnepligtige udføres af en ekstern konsulent. Konsulentopgaven tildeles på baggrund af rammeaftaler. Forsvarsministeriet udarbejder opgavebeskrivelse og foretager valg af den eksterne konsulent.

På baggrund af kravene i opgavebeskrivelsen gennemfører den eksterne konsulent undersøgelsen. Den eksterne konsulents arbejde sammenfattes i en rapport. Rapporten skal indeholde konsulentens samlede beskrivelser, analyser og konkrete forslag.

Der etableres en styregruppe med repræsentanter for Forsvarsministeriet og Kommunernes Landsforening, som hver udpeger tre medlemmer. Styregruppen har ansvaret for at lede

---

¹ I medfør af beredskabslovens § 12 og § 14 er der fastlagt nærmere regler for dimensioneringen af det kommunale redningsberedskab samt processen herfor. Disse regler fremgår af bekendtgørelse nr. 765 af 3. august 2005 om risikobaseret kommunalt redningsberedskab.

undersøgelsen, vejlede den eksterne konsulent samt at modtage den endelige rapport. Styregruppen mødes efter behov.

Styregruppens arbejde understøttes af et sekretariat placeret i Forsvarsministeriet. Sekretariatet driver det praktiske arbejde, herunder varetager den løbende kontakt til den eksterne konsulent, formidler kontakt mellem den eksterne konsulent og relevante aktører, koordinerer konsulentarbejdet samt forbereder mødemateriale mv. til styregruppen.

Under styregruppen etableres en referencegruppe med repræsentation af Forsvarsministeriet, Finansministeriet, Kommunernes Landsforening, Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber samt øvrige centrale aktører og interessenter på området. Referencegruppen giver aktørerne mulighed for at følge undersøgelsen samt bidrage med faglige input og sparring.

Forsvarsministeriet varetager formandskabet i hhv. styregruppe og referencegruppe.

Forsvarsministeriet orienterer løbende forsvarsforligskredsen om arbejdets gang og forelægger sagen for forligskredsen.

5. Tidsplan

Arbejdet forventes afsluttet ultimo 2019.

6. Økonomi

Udgifter til den eksterne konsulents arbejde i forbindelse med undersøgelsen finansieres som udgangspunkt af Forsvarsministeriet. Øvrige udgifter forbundet med deltagelse i undersøgelsen afholdes af de respektive myndigheder.